

Město Náchod

**Organizační opatření
č. 2/2023,
k ochraně osob, které oznamují porušení práva
Unie ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb.,
o ochraně oznamovatelů
(účinnost od 1. srpna 2023)**

OBSAH:

1. Účel a cíl organizačního opatření.....	2
2. Vymezení pojmů	3
3. Zřízení vnitřního oznamovacího systému	5
4. Povinnosti města a příslušné osoby	6
5. Postup při oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému	6
6. Důvěrnost, vedení evidence a ochrana osobních údajů	8
7. Závěrečná ustanovení, účinnost	8

1. Účel a cíl organizačního opatření

Účelem tohoto organizačního opatření je zlepšit prosazování práva a politik Unie v konkrétních oblastech stanovením společných minimálních pravidel, které zajistí vysokou úroveň ochrany osob oznamujících porušení práva Unie.

Tímto organizačním opatřením je nastaven soulad s povinnostmi vyplývajícími ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, a zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, v platném znění.

Zásadní povinností povinných subjektů je především umožnit bezpečně a diskrétně podat oznámení o porušení práva Unie pomocí vnitřního oznamovacího systému a jmenovat k tomu příslušnou osobu.

Všechny postupy stanovené v tomto organizačním opatření splňují požadavky právních předpisů v oblasti ochrany osob, osobnosti a oznamovatelů, zejména Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU) a NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále jen „GDPR“), zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „zákon č. 171/2023 Sb.“) a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, vše v platném znění

Toto organizační opatření zaručuje všem oznamovatelům, že v případě podání oprávněného a důvodného oznámení bude jeho osoba a případně i osoby zúčastněné chráněny proti případným odvetným opatřením.

Toto organizační opatření je závazné pro zaměstnance města Náchoda a je vnitřním předpisem vydaným podle § 305 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění.

2. Vymezení pojmů

2.1. Oznámení

Oznámením se pro účely tohoto opatření rozumí oznámení fyzické osoby obsahující informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti a které jsou v působnosti tohoto organizačního opatření.

2.2. Protiprávní jednání

Toto organizační opatření se vztahuje na možné protiprávní jednání, které

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- c) porušuje zákon č.171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 2. daně z příjmů právnických osob,
 3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 4. ochrany spotřebitele,
 5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 7. ochrany životního prostředí,
 8. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 9. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 13. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 14. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

2.3. Zaměstnanec

Zaměstnancem se rozumí osoba v pracovněprávním vztahu nebo obdobném vztahu, včetně činností a prací na základě dohod o práci konaných mimo pracovní poměr.

2.4. Oznamovatel

Oznamovatelem se rozumí fyzická osoba, která oznámí informace o porušení práva, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací pro povinný subjekt. Oznamovatel může podat oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému povinného subjektu, nebo prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti. Za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.

2.5. Vnitřní oznamovací systém

Vnitřní oznamovací systém představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.

2.6. Ochrana oznamovatelů

Oznamovatel má nárok na ochranu, pokud měl oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti tohoto organizačního opatření a zákona č. 171/2023 Sb.

Ochranou oznamovatelů se rozumí především zajištění bezpečného oznamování a zabránění odvetných opatření.

2.7. Odvetná opatření

Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo chráněná osoba byli vystaveni odvetnému opatření.

Odvetným opatřením se rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamovateli působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu.

Takovým odvetným opatřením může být zejména:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
 - i) neumožnění odborného rozvoje,
- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

2.8. Chráněná osoba

Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel, ani osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti, nebo osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou, nebo osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele nebo osoba v obdobném postavení, nebo osoba oznamovatelem ovládaná, nebo osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, případně i právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou, nebo právnická osoba, jejížž voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou.

Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivé oznámení.

Oznamovatel a osoba chráněná podle Směrnice EU mají právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li jim odvetným opatřením způsobena nemajetková újma.

Práva na ochranu před odvetným opatřením se nelze vzdát.

2.9. Příslušná osoba

Příslušná osoba přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo dalších osob stanovených právními předpisy.

Příslušná osoba zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak.

Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle Směrnice EU nestranně.

3. Zřízení vnitřního oznamovacího systému

3.1. Pro potřeby města je zřízen Vnitřní oznamovací systém FOSY společnosti CATANIA GROUP s.r.o., který umožňuje uplatňovat oznámení vzdáleným přístupem rychle a diskrétně v souladu s platnými právními předpisy. Přístup k FOSY je zveřejněn na webových stránkách města. Oznamovatel tím není omezen ve svém právu učinit oznámení Ministerstvu spravedlnosti dle platných právních předpisů a za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.

3.2. Vnitřní oznamovací systém FOSY je zajištěn nepřetržitě pomocí šifrované komunikace bez přístupu zaměstnavatele formou vzdáleného přístupu uvedeného na webových stránkách města, dále poštou nebo osobně.

3.3. Pro příjem, prošetření a nakládání s oznámeními je příslušná osoba dle bodu 2.9. určena smluvně se společností CATANIA GROUP s.r.o.

3.4. Kontakt na příslušnou osobu:

[redacted] oznamfosy@gmail.cz; [redacted]
[redacted] DS: [redacted]

Lze komunikovat i přes SKYPE, nebo WhatsApp.

V případě písemných podání je nutné písemnost označit „OZNÁMENÍ – pouze k rukám příslušné osoby“.

Komunikace mezi příslušnou osobou a povinným subjektem bude především prostřednictvím datových schránek.

Případné další změny v kontaktu na příslušnou osobu budou uveřejněny na vnitřní síti města Náchoda ve složce Radnice – Organizační opatření – 23-02 Ochrana oznamovatelů.

3.5. Informace o příslušné osobě a kontaktní údaje jsou uvedeny i způsobem umožňujícím dálkový přístup na webových stránkách města.

3.6. Pokud oznamovatel nepoužije pro oznámení vnitřní oznamovací systém FOSY a zašle oznámení písemně přímo na adresu města Náchoda, je třeba obálku označit textem „OZNÁMENÍ – pouze k rukám příslušné osoby“. Pracovnice podatelny v tomto případě neotevřenou obálku zašle neprodleně příslušné osobě dle bodu 3.4.

4. Povinnosti města a příslušné osoby

4.1. Město na pokyn příslušné osoby zajistí ochranu oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.

4.2. Zaměstnanci budou prokazatelně seznámeni o právu na podání oznámení a zabránění odvetných opatření.

4.3. Archivaci materiálů předaných příslušnou osobou město zajišťuje dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, v souladu se spisovým řádem dle platného skartačního plánu.

4.4. Město je při prošetřování oznámení povinno poskytnout součinnost příslušné osobě nebo pověřenému zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti, případně pověřit k součinnosti další osoby (zejm. zaměstnance) v rámci povinného subjektu. Příslušná osoba je oprávněna vyžadovat písemnosti nebo jiné věci potřebné pro posouzení, požadovat vysvětlení, vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu atd.

4.5. Příslušná osoba plní především tyto povinnosti:
nakládá s oznámeními dle platných právních předpisů týkajících se ochrany oznamovatelů i ochrany osobních údajů,
zajišťuje, že odesílatel oznámení obdrží potvrzení o jeho přijetí,
zajišťuje řádné posouzení důvodnosti oznámení,
v případě ústního oznámení ukládá nahrávku, nebo přepis podání,
reaguje na oznámení a řeší ho ve stanovených lhůtách,
informuje oznamovatele o krocích provedených v rámci šetření jeho oznámení,
zajišťuje komunikaci s Ministerstvem spravedlnosti za účelem řádného uzavření oznámení v souladu s platnými zákony a směnicemi,
navrhuje uplatnění případných postihů,
vede zabezpečený systém pro archivaci jednotlivých oznámení ze všech zdrojů po dobu 5 let.

5. Postup při oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému

5.1. Oznámením přes vnitřní oznamovací systém se rozumí takové podání, které bylo oznámeno prostřednictvím systému FOSY, nebo přímo příslušné osobě, a to písemně, telefonicky či osobně.

5.2. V případě ústního oznámení pořídí příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo přepis. Takový písemný záznam se zaznamenává formou protokolu v souladu s § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

5.3. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k přepisu vyjádřil a jeho vyjádření k přepisu přiložil.

5.4. Zvukový záznam se pořizuje se souhlasem oznamovatele. V případě nesouhlasu příslušná osoba sepíše pouze písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Obdobně se postupuje, není-li technicky možné pořádit zvukovou nahrávku ústního oznámení.

5.5. Požádá-li oznamovatel o osobní formu podání, je příslušná osoba povinna takové oznámení přijmout v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů.

5.6. O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele; toto nemusí příslušná osoba provést, pokud oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení neinformovala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.

5.7. Příslušná osoba je povinna provést předběžné posouzení oznámení, především:

- a) zda se jedná o oznámení podle Směrnice EU (tzn. zda spadá oznamované jednání pod oblasti vymezené Směrnicí EU) nebo zákona č. 171/2023 Sb.,
- b) zda je dodržen tzv. pracovní kontext (tzn. že oznamovatel se o porušení práva dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností a současně mu ze strany povinného subjektu skutečně hrozí uplatnění odvetných opatření),
- c) zda oznámené protiprávní jednání vykazuje podezření z přestupku, trestného činu nebo jiného protiprávního jednání,
- d) zda postačuje oznamované jednání vyřešit interně v rámci města.

5.8. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení, s výjimkou, kdy by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele. V případech skutkově nebo právně složitých oznámení lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

5.9. Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle tohoto organizačního opatření, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

5.10. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba městu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu.

5.11. Nepřijme-li město opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření.

5.12. O přijatém opatření město neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele, vyjma případů, kdy oznamovatel nechce být seznámen, nebo by došlo k prolomení diskrétnosti.

5.13. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat toto oznámení u jiného orgánu veřejné moci.

5.14. O předaných oznámeních, jejich řešení a přijatých opatřeních provede město záznam.

6. Důvěrnost, vedení evidence a ochrana osobních údajů

6.1. Důvěrnost

Totožnost oznamovatele kromě příslušné osobě nelze bez jeho písemného souhlasu nikomu zpřístupnit. To platí také pro všechny další informace, z nichž lze totožnost oznamovatele odvodit.

Totožnost oznamovatele a jakékoli další informace odkazované na takovou osobu lze zveřejnit pouze pokud to stanoví právní předpisy (např. v případě soudního řízení), mimo jiné za účelem ochrany práv dotčené osoby.

Poskytuje-li příslušná osoba informace o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci, je povinna o tom oznamovatele předem vyrozumět společně s důvody, pro které je povinna informací o totožnosti poskytnout, a umožnit tak oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

6.2. Vedení evidence oznámení

Příslušná osoba vede v elektronické podobě evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu datum přijetí oznámení, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy, shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem Ministerstva spravedlnosti a jejich výsledek. Evidence je vedena v platformě FOSY. Do evidence podaných oznámení přes systém FOSY má přístup pouze příslušná osoba.

6.3. Ochrana osobních údajů

Jakékoli zpracování osobních údajů prováděné podle tohoto organizačního opatření, včetně jejich výměny nebo předávání, bude prováděno v souladu s právními předpisy. Osobní údaje, které zjevně nejsou důležité pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou shromažďovány, nebo pokud budou náhodně shromážděny, budou bez zbytečného odkladu vymazány. Příslušná osoba zajistí v případě potřeby řádnou anonymizaci osobních údajů dle GDPR.

7. Závěrečná ustanovení, účinnost

7.1. Porušení povinností stanovených tímto organizačním opatřením může být postihováno jako porušení pracovní kázně a dále jako porušení povinností stanovených předpisy v oblasti ochrany oznamovatelů.

7.2. Zrušuje se Organizační opatření č. 1/2022, k ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, ve znění Dodatku č. 1.

7.3. Toto organizační opatření nabývá účinnosti dne 1. srpna 2023.

.....
Jan Birke
starosta

.....
Mgr. Hana Mílová
tajemnice Městského úřadu Náchod